

Berättelse

Om den stora och Hårliga

Som

Hans Kongl. Maj:ts til Sverige råttmätige Wapn/

Under den
Generalen Högwälborne Herr Baron

Carl Gustaff Rehnschölds

Commendo

I Stor-Pohlen stående Armée
Erhållit emot den Sariska Armeen til 20000 man
starkt / Under

Herr General Schulenburgs
Och flere Sariske Generalerans förande / då den
var sinnat under Staden Fraustadt i Stor-Polen
den 3. Febr. 1706 at inbryta.

STOCKHOLM,

Erykt hos JOHANN H. WERNER, Kongl. Maj:ts och Upsala
Acad. Booktryckare.

Licja H. Borkowskiego W 1851.

Edan Hans Kongl. Maj:tt wid des opbrått
ifran Råvitz hade lemnat och anförtrodt en del
af des Armee Herr General Rehnstölds Comi-
mando, och den samma war samlat under Mes-
seritz, har Herr Generalen för bättre subsistens-
ce skul funnit nödigt strax efter att sätta sig i Lås-
ger under Zbondzin til at så mychket giörligare kunna i acht taga
Fiendens förehafwande / som förmestelst des Armees sammandraga-
gande under Zorou och Guben / samt Bryggians släende öfwer
Oderströmen vid Ziedlou , gjorde mine at willia trängia in i
Hög-Pohlen på någondera sidan / som Herr Generalen och på
förberörde Ort afväntade Fiendens resolution öfwer elloswo Weck-
kor/ anteligen förmärckiandes at Fienden för den strånga Wäders-
leken i mangel af fourage begynte at draga efterhanden en del
Troupper i Cantonier quarter / då Herr Generalen och Resolveras-
de / at ryckia op ifran Zbondzin för Armeens bättre Commoditer
och subsistence skull samt gå i Cantonier qvarter när wid Polen
emellan Bronky och Roszian / hwarest Herr Generalen och kuns-
de så mycket bättre observera Fiendens inbrått / så på then Thors-
niska som Krakauka sidan. Som nu Fienden sig aldeles afbras-
git och gått i quarter / Så blefwo och begge Armeerne stillastå-
ende i quarteren öfwer 4 Weckor och til deß Herr Generalen den
sakra fundskapen erhölt / at Fienden åter begynte sammandraga
sin Armee under Christiansstadt / då Herr Generalen och opbröt
med Armeen den 23 Janua, innervarande åhr / och satte sig wid Ros-
zian / och så widare den 26. dito drog sig närmare Lissi til Stora
kenäst / hwarest sakra tiender inslupo / at Fienden på åtskillige ställen O-
derströmen passerat och sig med Armeen under stad:en Slawa i Slesien
uppehölt / hvor före Herr Generalen den 31 dito drog sig med Armeen
under Fraustadt / jemwäl följande dagen den 1 Febr. gick Fienden es-
mot in til Slesiens gränzen. Men som Herr Generalen då strax
sick weta / at Fienden posterat sig på andra sidan Slawa emellan
en stor Skog och Watn / hölt Herr Generalen betänkeligit / at
söka honom på den orten in i Slesien / utan til at läcka Fiender
esten

efter sig utur sådan fördel/ drog Herr Genetalen sig med Armeen
tilbaka åt Fraustadt/ som och an vidare den z dito til Staden
Swez/ hwilket så snart Fienden formärkte / warandes i den tan-
kan at Generalen drog sig undan/ och ville söka sin säkerhet / är
han samma dagen upbruten / och gången til Fraustadt När nu
Herr Generalen af sina utslickade sådant förram/ och fan sig här
uti hafvia reusserat, gaf han strax ordrestil alla Regementerne/
at följa dagen den 3 dito klockan 5 om morgonen / samla sig
under Staden Swez/ och låta Bagaget stå i Qvarteren / undans-
tagandes Adels-Fanan och Buchwaldska Regementet/ hvilka sto-
do Fienden något närmare/ och singo först om morgonen ordres
at draga sig til de andre. Detta styckte alt Fienden i den tanckan
at den Svånska Armeen drog sig undan ; Oh som han fördens-
kul utslickat so Håstar ot falla de Svånska i arieregardet ;
Så hände sig och/ at så snart Adels-Fanan var upbruten och bort-
marcherat utur Qvarteret / föll en del af Fienden in i samma
Qvarter och plundrade något af Bagaget / slickandes i det sams-
ma tilbaka / med Berättelse at den Svånska Armeen var af-
marcherat, som gaf och Fienden an före tancka at förfölja den
samma. Imedlertid Rangerade Herr Generalen Armeen/ låt hålla
Chorum och gaf ut lösen ; Med Gudz Hielp/ samt marche-
rade derpå emot Fienden uti z:ne columnner / hwilket så snart Fi-
enden formärkte/ gaf z:ne Larm Skatt och begynte draga sig til
sammans. Herr Generalen continuerade sin marche emot Fi-
enden / och då han noga i ögnasicht tagit och recognoscerat ,
huru och på hwad sätt Fienden var posterat och sine Linier for-
merat emellan byarn: Nörsdorf och Jägersdorf en half Fierdings-
wäg nær Staden Fraustadt/ låt Herr Generalen opställa Armeen
en ordres de battaille uppå sådant sätt/ at Corps de battaille
bestod af Sörmlands samt Cronebergs Infanterie Regementer
si des högra sida/ och Wåsmanlands Regementet å des wänstra
sida; På högre Flygeln stode först Lifdragonerne/ sedan en ba-
taillon af Mårtens och Värmelands Infanterie/ dernäst Norre
Ekånska Cavalleriet/ och däruppå åter en bataillon af Mårtens
och Värmeländiske Regemente/ hvor iämte Herr Øfwerste Cras-
sons Dragoner ; ytterst på wänstra Flygeln wore Herr Øfwerste
Buchs

Buchwalds Dragoner / där näst en bataillon af Västerbottns
Infanterie Regemente/ Sedan Adelssfanan/ därvid åter en bataillon
af Västerbottns Regemente/ och så Nyländningarne til Håst; i reser-
ven stode Hr. Hfw. Müllers och Hr. Hfw. Marckalks Dragoner; mar-
cherandes således Fienden under ögonen/ som i 2:e Linier af Infan-
terie emellan förbemelde Byar var opställt/ samt Fronten beträkt
med beslagne Spanische Ryttare/ samt zo. st. Cannoner och 2:e
Haubitzer/ som han för sig hade. Cavalleriet hade han ställt bak-
om bågge Flyglarne/ som skulle anfalla den Svenska Armeen
i Flanquen. Herr Generalen som förmärkte at Terrainen intet
ville tillräckia emot den Fronten/ som Armeen gjorde/ och at Fienden
intet hade posterat något Cavallerie i des främsta Linie/ utan
den med Spaniska Ryttare beträkt/ låt draga det mästa Cavalle-
riet af högre Flygeln utur Linien dermed at inbryta genom Byen
Nörsdorf och gå Fienden i ryggen; Imedlertid avancerade Ar-
meen så när/ at Fienden begynt skjuta utur deras Stycken/ och
anteligen med Musqueterie gifwa tår/ då Värmelands och Nerke
Infanterie under Herr Hsverste Roos kom at angripa Fiendens vän-
stra Flygel/ Västerbottns/ Fiendens högra flygel/ och Corps d'
Armee Fiendens öfriga Infanterie. Cavalleriet på högra Fly-
geln bröt in/ som Hr. Generalen besalte/ genom Byen Nörsdorf och
Värmelands Infanterie pousserade ber:de Fiendens vänstra Flygel/
som var formerat af Muscoviterne/ och blef af samma Caval-
lerie emottagen/ förföljd och aldeles nedergjord. Det Saxiska
Cavalleriet af denne Fiendens vänstra Flygel tog straxt flychten/
och blef åsvenväl af högra Flygelnens Cavallerie förfölgt. Sör-
manlands och Cronebergs Läns Infanterie under Gen: Majoren
och Hsverstens Herr Baron Marderfeltz och Hsversten Herr Nils
Lillieholms anförande försjagade åsvenväl then emotstående Fienden;
Men Västerbottns och Västmanlands Infanterie Regementer/
det förra under Hsverste Lieutenantens Herr Gideon Focks och det
senare under General Majoren och Hsverstens Herr Baron Axel
Sparres commendo singo af Fiendens myckenhet stort mot-
stånd/ och kommo åtskillige gångor at treffa/ fördref icke desto min-
dre Fienden utur sin Linie in i Byen Jägersdorf/ och kom således
måst

måst af den Swenska wänstra Flygelen at träffa bakom Jägers-
Dorff med Fiendens Cavallerie. När nu Herr Generalen förmärkte
at det til Högre Flygelen sig samlade Infanterie der ey mehr
behöfdes / gaf han strax ordres / at det skulle draga sig til Fiendens
högra Flygel / och secondera Wästmanlands och Västerbotens
Regementerne. Hwarpå och Fienden vid deras annalkande begaf sig
på flychten / och drog sig under Fraustadt / då Herr Generalen låt
största delen Cavalleriet af högra Flygelen draga sig tilbakars / lem-
nandes Herr Öfversten Kraskou med 4 Esquadroner at förfölja
Fiendens Cavallerie som tog flychten åt Slesien och Slawa sidan.
Så snart nu Herr Generalen med berörde Cavallerie kom tilbakas
marchrandes öfwer fältet närmare Fraustad blef han varse huru
som Fiendens öfriga Infanterie / hvilket förfölgdes af den Swens-
ka wänstra Flygeln och Infanteriet / drog sig förbi Fraustad ges-
nom then närmast belagte Byen Prizzen kallat / i emtväl förmärke-
te / at den sökte sin retirade åt Schlesien / låt fördenskul samma
Cavallerie marchera genom förberörde By och coupera Fienden /
hvilkens seendes sig derigenom vara asturen all undflycht / lade
Gewåret neder och gat sig til Fånga. Således slöts denne Bat-
tallen / sedans Fiendens hela Infanterie war ruinerat / anten ned-
vergiort eller til fånga tagit / at mycket så kommo derifrån; Fiendens
Cavallerie på högra Flygelen Salverade sig ogh med flychtan-
de åt Slesien / sedan det nägra döda och fångne efter sig lemnat.

Denne erhålne Seger öfwer Fienden kan och med stial så mycket
större och härligare för Hans Kongl Mayxt och des rätmatige
Wapn ståttas / som Fienden nästan dubbel så stark warit / stått
i sin utsedde fördel med Spaniska Ryttare och ett ansenligt Artol-
lerie bewarat / så at han sielf förut gjort sig det fullkomelige förs-
laget at spela Mästare. Men den högste Guden som städje och als-
tid / stådt Hans Kongl. Mayxt och des Rätmatige Wapn nådes
sigen bi / halp och denne gången at strida / och gaf icke alenast en
fullkommen Seger öfwer Fienden / utan och at alt sådant skedde
med en ringa förlust af Kongl. Mayxt Troupper / och ey at räkna
eller nämna emot hwad som Fienden förlorat / som af sielfwa Listan
der

verdsvær nærmare är at intaga. Nåst Guds Hiep måste man
och tilstā här tilmyncket contr.buerat den gode anstalt och disposi-
tion, samt försiktighet som Herr Generalen uti alt brukat / jem-
wäl den store Sorgfällighet som de andre Herrar Generals-Perso-
nerne och wist / til at befördra en god och lyckelig utgång / men
och derjemte alla Officerarnes så de högres som nedrigares oför-
skräckte Mod och Tapperhet, at gå Fienden under ögonen / derige-
nom de animerat sine underhafvande at följa med / såsom och sidst
den ogemena lust som Swänska Soldaten hade at fäcta / så at
wid Fiendens attaquerande en hvar ville vara den främsta / och
ingen tilbaka / ehuru starkt både med Stycken och Musqueterie Fy-
rades. Man hafwer här wid såsom något märkvärdigt at i hug-
komma det många som tilförne warit sruka / och låtit föra sig på
Vagnar/ denne dagen sade sig friska / togo til Gewäret / och földe
med i Battailen. Med ett ord där fans ingen/ som icke med lust
och största behag sökte Fienden så wäl at angris-
pa / som emotstå.

Lista

E J S Z A

Uppå de Döda / Bleßerade och til Fånga fågne/
samt eliest förlorade vid Battailen under Frau-
stadt i Stor-Pohlen den 3. Febr. 1706.

Uppå Swenska Sidan:

Döda

	Blesserade.
1. Öfwerste. Hr. Nils Lillieholz.	Herr Buchwaldt.
1. Öfw. Lieut. Hr. Joh. Cronhielm.	2. Öfwerstar
1. Major Hr. August Snölfly.	Herr Patku'.
Några andra Officerare och in mot 400. man gemena.	
3. Öfw. Lieutnanter	Hr. Creuz
	Hr. Fock.
	Aftillige andra Officerare och in Hr. Wrangel mot 1000 Man Gemena.

Uppå Sachsiska Sidan:

Döda

3. Öfwerstar.	3. Öfwerst Lieutnanter.
7. Öfwerst-Lieutnanter.	och 3. Majorer.
5. Majorer förutan andra Of- ficerare och ungeschr	föruthan in mot 300. andra Öf- wer-Officerare och öfwer
7000. Gemene.	7000. Gemena med Under Offi- cerare.

Blesserade
Åro många såmål under dhe
Fångne/ men de som undan-
kommit / kan man ej ännu
weta.

Fångne:

1. Gen. Lieut. Woistromirski.	29. Metall Stycken större och mindre
1. Gen. Major Lüzelburg.	2. Metall Haubizer.
1. Öfwerste.	44. Mörssare / at kasta Granater med. Allhårtihårande Ammunition. Alt Infanteries Gewär / 68 Fanor.

